

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Antonii Mvsae Brasavoli Medici Ferrariensis Examen
omnium Trochiscorum Vnguentorum, Ceratorum,
Emplastrorum, Cataplasmatumque, & Collyriorum**

Brasavola, Antonio Musa

Venetiis, MDLI

Ceratum Oesipi. .13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70720](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70720)

GERATORVM EXAMEN.

SENE X

XIII.

Nunc de byssopi cerato agendum est. BRAS. Oest-
pi dicendum est, nam œsopus & œsopum neutro genere,
lanæ sordes est, illa potissimum quæ sub alis cõtinentur,
& est sudor quidam cum pinguedine, unde & lanæ ipsæ
dicuntur succidæ, quando sordibus sunt imbutæ. de hac
autem sorde in simplicium examine ubertim locuti su-
mus, ueruntamen quomodo compositionem hæc confi-
cis? SE. Hoc modo.

Recipe croci drach. v.

Bdelij,	}	Singulorum drach. vij.
Mastiches,		
Aloes,		
Styracis liquidæ,		

Ceræ citrinæ, lib. i.
Terebenthinæ unc. i. 5.

Medullæ cruris uaccæ,	}	Singu. drach. xv.
Adipis anseris,		

Hyssopi humidæ. lib. i. 5.
Olei nardini unc. viij.

Misce, & fiat ceratum secundum artem. BRAS.
Omnes ferè pharmacopola hoc seruauit œsopi ceratum,

ANT. MVSÆ BRASA.

Et dicunt esse secundum Philagrium, medicum antiquum, sed error est, cum dicitur hyssopi humida, uidiq; ceruicosum quempiam mirum in modum hallucinari, neq; doceri uolebat, sed accipiebat hyssopum herbam uiridem, ignorabatq; legendum esse oestipi humidi, uel sordis abstractæ à lanis. de modo extrahendi hanc sordem, et Dioscorides uigésimo libro, et Mesue hoc loco agit, et eodem ferè modo excerpunt, q; legitur Bdelij, Mastiches et pro drach. vii. in multis codicibus legitur drach. viij. tamen hoc non magnifacio, neq; ob id corrupta est compositio, quæuis Auicenna et Serapio legant drach. viij. SE. Auicenna igitur et Serapio compositionem hanc retulere? BRAS. Retulere prorsus, quæuis non nihil differant, SE. Horum authorum compositiones afferre ne pigeat, BRAS. Auicenna in quinto canone inquit, emplastrum Philagrii ad dolorè stomachi et iecoris, et dolorem matricum, et apostemata cū linitur extrinsecus, et administratur mulieribus in lana liniendo cum eo matricem.

Recipe croci drach. ij. aliter drach. xij.

Bdelij,	}	Singul. drach. viij.
Mastiches.		
Ammoniacy,		
Aloes,		
Styracis humida,		

Ceræ sextaria. iij.

Adipis

CERATORVM EXAMEN

Adipis anseris drach. xij.

Hysopi sicca aut humida. drach. xxx.

Olei nardi ni q̄tum sufficit.

S E. Cur dicit Hysopi sicca aut humida? B R A S. Legi debet oesipi liquidioris uel densioris, densior uero fit, cum inueteratur. S E. iam Serapionem adducas, ut nter ipsum & Auicennā differentiam cognoscere possim. B R A S. Ita scripsit i septimo tractatu Serapio Dhi madh Philagrij ad dolores stomachi & hepatis, & apothemata, & agritudines matricis, qñ linitur exterius & alia litera habet exitus } & qñ supponitur cū lana.

Recipe Croci pondus drach. ij. & in descriptione alia inuenimus drach. xij. }

Bdelij

Mastiche,

Ammoniacy,

Aloes,

Styracis humida,

Singulorū drach. viij.

Gummi sextaria, iij.

Pinguedinis anatis drach. xij.

Hysopi sicca drach. xxx.

Olei de spica quantum necesse est,

Misceantur, & administretur.

S E. Vbi Auicenna ceram ponit, Serapio gummi miscet. B R A S. Non erit ceratum nisi ceram recepe-

F

ANT. MVS AE BRASA.

rit, tamen & gummi etiam in ipso conuenit, tu modo
contempleris quomodo ab oestipi cerato Mesue distin-
guatur. S E. Seruant ne omnes hanc Philagrii com-
positionem? BRAS. Omnes ferè, q̄q̄ alij composi-
tionem illam seruent, quam Mesue refert ex Pauli de-
scriptione. S E. Quæ nam est illa? BRAS. Hæc
quæ sequitur.

Recipe Ammoniæ drach. x.

Bdellij drach. v.

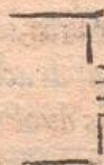
Sigiæ, idest styracis liquidæ drach. iij.

Croci drach. i. s.

Aloes,

Mastiches,

Olibani,

Singulorū drach. ij. s.

Ceræ drach. iij.

Sepi

Medullæ uitulinæ,

Singulorū drach. ij.

Hyssopi humidæ drach. xl.

Olei irini quantū sufficit.

Misce, & fiat ceratum secundum ar-
tem. S E N E X. Pauca uidetur ceræ quanti-
tas in compositione. BRAS. Contextus mendosus
est, legi etenim debet. unc. iij. & de sepo etiam ac medul-
la, legi debet Sing. unc. ij. non autem drach. ij. S E. R.

CERATORVM EXAMEN

peritur ne apud Paulum hoc oesipi ceratum à Mesue
 descriptum? BRAS. In Pauli codice diu quæstui, &
 illud inuenire nunquam potui, tñ in .7. libro capite
 decimo septimo hyssopi liquidæ cōpositionē habet, quæ
 legi debet oesipi liquidæ: est uero compositio ab illis
 quæ superius enarratæ sunt, longe diuersa: forte fuit al
 ter Paulus iste quem Mesue adducit, & non Aegineta.
 SE. Veram referas Pauli compositionem. BRAS.
 Hæc est.

Recipe Meliloti, unc. iiij.

Cardamomi, unc. ij.

Lanæ admodum sordidæ, unc. vi.

Macerans in uini sextarijs duobus per triduum, co=
 quito donec pusillum relinquatur, & extrahens co=
 lansue, uino admisce olei, uncias tres & denuo us=
 que ad maximæ partis etiam uini consumptionem elixa
 to, inde colophonæ unc. i. resinæ terebenthinæ tantun=
 dem adijce. Sunt uero qui ceræ quoque, unc. x. admi=
 sceant & hyssopi herbæ unc. i. concoquunt pariter cum
 alijs. alij lanas uino abluunt desiccantesq; uinum cum
 sordibus, quod etiam pinum appellant. SE. Non ui=
 detur uel minimum quid cum Pauli compositione ad=
 ducta conuenire hæc uera Pauli compositio. BRAS.
 Alij sunt qui oesipi ceratum descriptione Galeni con=
 ficiunt quod à Mesue refertur. SE. Quale nam est?
 BRAS. Istud.

ANT. MVASE BRASA.

Recipe Cere citrinae unc. iij.

Olei chamemelini }
Iri, } Singulorum unc. vi.

Mastiches, unc. i.

Spicae drach. ij. s.

Croci drach. i. s.

Terebenthinae unc. i.

Resinae unc. s.

Hyssopi humidae drach. lxxx.

Misce, & fiat ceratum secundum artem.

SE. In quo loco Galenus de hoc cerato mentionem facit? BRASA. Nusquam apud Galenum compositio nem hanc inuenire potui, tamen in decimo quarto Methodi medendi libro Classe septima pag. 88 G. cerati ex oesipo mentionem facit: quomodo autem conficiatur non edocet: tamen & in eodem loco lubentius utitur oesipo, quando habetur, quam cerato ex oesipo, immo tunc solum cerato utitur, cum absuerit oesipus: propterea si tibi placuerit communem illam compositionem seruare, quae ad Philagrium refertur, illam seruato: sed quantum in me sit, ad durities emolliendas atque nodos solo oesipo potius uterer, quo si carerem, ceratum acciperem: cum quae Galeni ceratum ignoretur, nisi id sit quod a Mesue refertur, Philagrii cerato, quam alio potius uterer, cum uero haec haud sint magni facienda, iccirco ad alia conferre non ab re erit, praesertim cum annotaueris

CERATORVM EXAMEN

eiusemodi ceratū, ad vulnerum labiorum duritiem conuenire, et ad morbi gallici durities, & ad eiusdem generis omnia quæ emollitione indigent.

SENE X. . XIII.

Ceratum de betonica considerandum occurrit. B. R. AS. De hoc superius locuti sumus in unguento de Betonica, tamen ne quidquam prætermittatur, quod non sit probe discussum, tu refer quodnam ceratum de betonica paras. S. E. Hoc paro, & etiam seruo, & cum indicatur, præbeo.

Recipe betonicae uiridis,		
Pimpinella,		
Agrimonij,		
Salvia,		
Pulegij,		
Millefolij,		
Consolidæ maioris,		
Centaureæ minoris,		
Matris syluæ,		
Thuris,		
Mastiches,		
Iridis,		
Aristolochiæ rotūda,		
	} } }	Singulorum. unc. vi.
	} }	Singulo. drach. iij.
	} }	Singulorum drach. vi.

F iij